

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.474/2015/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Rózsa Péter ügyvéd által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű **felperes** által - a Dr. Bohács Zsolt ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes székhelye** szám alatti székhelyű **alperes** ellen szerződés érvénytelensége iránti perében a Szegedi Törvényszék 2015. június 24. napján kelt 13.G.40.009/2015/16. sorszám alatti ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja** és a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 150.000,- (Egyszázötvenezer) forintra felemeli.

Kötelezi felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 341.900,- (Háromszáznegyvenegyezer-kilencszáz) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 455.900,- (Négyszázötvenötezer-kilencszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, valamint 15 nap alatt az alperesnek 50.000,- (Ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

A peres felek között **város neve**, 2010. április 6. napján PLA0434910 számú egyedi lízingszerződés jött létre az Audi A3 típusú személygépkocsi vonatkozásában. A gépjármű nettó vételára 4.500.000,- forint volt. A szerződés 7. pontja szerint felperes teljes lízing tartozását 4.500.000,- forintban, a lízingdíjak számát 85 db-ban és a rendszeres havi lízingdíjat 67.847,- forintban határozták meg. Az összes lízingdíj 5.699.148,- forintban került rögzítésre. Maradványérték megállapítására nem került sor. Az egyedi szerződés 1. pontjában foglaltak szerint, az ott nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, az alperes lízing tevékenységére vonatkozó PLAGd/2010.01.01. számú üzletszabályzata (továbbiakban: Üsz) tartalmazza. Felperes az egyedi lízingszerződés aláírásával kijelentette, hogy az egyedi lízingszerződésben, az Üsz-ban, és a hirdetményben foglaltakat megismerte, megértette, azokat a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismerte el, valamint az Üsz átvételét a szerződés aláírásával nyugtázta. A szerződés 3. pontja szerint a lízingbeadó a szerződéses feltételek közül a kamatot, díjat vagy költséget jogosult a lízingbevevő hátrányára egyoldalúan módosítani, de ezeket is kizárólag abban az esetben, ha az Üsz-ban előre meghatározott - a módosítandó kamat-, díj- vagy költségelemre kihatással bíró ok-okozati - feltételek bekövetkeznek. A lízingbeadó a módosítás hatályba lépését megelőzően a vonatkozó jogszabályban előírt feltételek szerint köteles értesítési kötelezettségét a lízingbevevő felé teljesíteni. A kamat, díj vagy költség egyoldalú módosításának hatályba lépését megelőzően a lízingbevevő a vonatkozó jogszabályok szerint - Üsz-ban rögzített - jogát gyakorolhatja. A lízingbeadó a szerződés egyéb feltételeit nem jogosult a lízingbevevő hátrányára egyoldalúan módosítani. A szerződés 4. pontja mértékadó devizanemként a CHF-et

tartalmazta, az 5. pont szerint „CHF-svájci frank 3 hónapos kamatperiódus”, míg 6. pontjában a felek megállapodtak abban, hogy a lízingbevevő a következő fizetési kötelezettséget teljesíti a lízingbeadó részére: „fix törlesztőrészekkel rendelkező deviza-alapú finanszírozás (havi-fix devizakonstrukció). A kamatváltozás és árfolyamváltozás I. elszámolása a futamidő végén történik. A fizetendő kamatváltozás és árfolyamváltozás I. esetén a futamidő - azonos törlesztőrészek mellett - meghosszabbodik, visszajáró kamatváltozás és árfolyamváltozás I-et a lízingbeadó visszautalja a lízingbevevőnek.

A lízingszerződés megkötésekor alperes képviselőjében a 2004. január 1. napján létrejött képviselői szerződés alapján a X... Kft. járt el. A szerződés megkötésére a X... Kft. üzlethelyiségében és alkalmazottjának eljárása során került sor.

Felperes módosított keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy a lízingszerződés nem jött létre, mert hiányoznak az annak megállapításához szükséges tartalmi elemek, így különösen a kamat és a THM meghatározása. Hivatkozott arra is, a szerződés alaki hibában is szenved, mert a Hpt. 47. §-ában rögzítettek szerint két személy aláírása szükséges a szerződés érvényes létrejöttéhez. Mindemellett a gépjárművek kereskedésével foglalkozó gazdasági társaság nem volt jogosult alperes képviselőjére. Az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, az abban foglalt rendelkezések alapján sem állapíthatóak meg a szerződés tartalmi elemei, az alperes nem számolhat el árfolyam-különbözetet a terhére. Az árfolyamrész kikötése tisztességtelen, ezért azt az alperes nem terhelheti rá. Az elszámolás eredményeként annak megállapítását kérte, hogy 2.059.758,- forintot köteles még az alperesnek fizetni, és kérte azt is, a bíróság kötelezze az alperest a gépjármű tulajdonjoga átruházására és adja ki részére a gépjármű törzskönyvét is.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, a felperessel létrejött szerződés nem fogyasztói, és nem kölcsönszerződés, melyből következően arra a Hpt. 213. §-ában foglalt rendelkezések nem alkalmazhatóak. A felek jogviszonyának elbírálásakor irányadó Hpt. 210. § (2) bekezdéséhez kapcsolódóan a lízingszerződés minimális tartalmi elemei a felek közötti szerződésben egyértelműen meghatározottak. A szerződés aláírása kapcsán kiemelte, hogy pénzügyi vállalkozás, ezért a Hpt. 47. §-ában foglalt rendelkezések sem alkalmazhatók. A lízingszerződés megkötésekor képviselőjében a X... Kft. járt el, amelynek képviselői joga külön szerződésen alapult. Amennyiben a szerződés alapján a képviselői jogosultság nem állapítható meg, akkor a X... Kft. álképviselő, akinek eljárását utólag jóváhagyta, ezért a szerződés érvényessége e körben sem vitatható. Kiemelte azt is, tevékenységéhez PSZAF engedély nem volt szükséges, ennek hiányában is köthetett érvényes szerződéseket.

A szerződés tisztességtelenségére vonatkozó kifogás kapcsán előadta, miután nem fogyasztói szerződésről van szó, a megtámadási határidőt kell vizsgálni, mely eredménytelenül eltelt. A szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, ezért az azt biztosító készfizetői kezési szerződés sem érvénytelen. Vitatta, hogy az Üsz nem vált a szerződés részévé. Miután a szerződés érvényes, ezért a felek között az érvénytelenség okából elszámolásnak helye nincs. A törzskönyv kiadásának elutasítása iránti kérelmét részletesen nem indokolta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte felperest, fizessen meg alperesnek 22.500,- forint perkiöltséget.

Rögzítette, a perben nem volt vitatott, hogy a felek között létrejött szerződés nem tekinthető fogyasztói szerződésnek. A felek közötti lízingszerződés érvénytelensége a Hpt. 210. § (2) bekezdése alapján nem állapítható meg. E törvényhely szerint a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget, vagy feltételt. Önmagában az, ha a szerződés e követelményeknek nem felel meg, nem eredményezi a szerződés semmisségét, a törvényben megjelölt tartalmi elemek hiányához

ugyanis a Hpt. csak a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződések tekintetében fűzi a semmisség jogkövetkezményét, a perbeli lízingszerződés azonban e szerződési körbe nem sorolható (Hpt. 213. § (1) bekezdése). A Hpt. 210. § (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint a kamat, díj és költség szerződésben történő egyértelmű meghatározásának következménye azt jelenti, hogy az adott pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésnek lényeges tartalmi eleme a kamat, költség vagy díj, de ha abban a felek nem állapodnak meg, a szerződés a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján nem jön létre. A pénzügyi lízingszerződésnek azonban nem lényeges eleme sem a kamat, sem a díjak, sem a költségek, ezért ezek szerződésben való feltüntetésének hiánya a pénzügyi lízingszerződés létrejöttét nem érinti.

A pénzügyi lízingszerződés az 1959. évi IV. törvényben (régi Ptk.) nem szabályozott atipikus szerződés, amely az adásvétel (részletvétel), a pénzkötelmek (hitelviszony) és a használati kötelmek tényállási elemeit egyaránt hordozza. A lízingbeadó a lízingtárgy tulajdonjogát - a későbbi lízingbevevő választása szerint - adásvételi szerződéssel megszerzi, a beszerzési vételárat kiegyenlíti, majd a megkötött lízingszerződés alapján köteles a lízingtárgyat tartós, határozott időre a lízingbevevő használatába adni, a lízingbevevő ezért időszakonként visszatérően lízingdíjat fizetni. A lízingbeadó a dolog beszerzési árát a lízingkulcs (lízingszorzó) alkalmazásával megnöveli és az így kalkulált lízingdíjat a tartós használat időtartama alatt a lízingbevevő időszakonként visszatérően lízingdíjrészletek formájában fizeti, majd a futamidő leteltével a lízingtárgy tulajdonjogát (maradványértéken) a lízingbeadótól megszerzi (BDT 2007.150., EBD 2013.G.9.). Mivel a tartós futamidő alatt a dolog a lízingbevevő használatába kerül, a lízingdíj valójában két különböző szolgáltatás együttes eredményeként jelenik meg: egyfelől a beszerzési ár törlesztéseként, másfelől használati díjként. Polgári jogi szempontból tehát a pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi eleme a lízingtárgy, amelyet a lízingbeadó a lízingbevevő részére használatba ad, valamint a lízingbevevő által ellenszolgáltatásként fizetendő lízingdíj. Bár a perbeli jogvitára nem irányadó, megjegyezte, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. V. törvény (új Ptk.) 6:409. §-a - amely már külön szerződéstípusként szabályozza a pénzügyi lízingszerződést - ugyancsak ezt a két tényezőt határozza meg a pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi elemeként. A pénzügyi lízingszerződés létrejöttéhez szükséges és egyben elegendő, ha a felek megállapodása a lízingtárgyra és lízingdíjra kiterjed.

Mindennek nem mond ellent a pénzügyi lízing fogalmának a Hpt. 2. számú mellékletének, értelmező rendelkezései I.11. pontjában rögzített meghatározása sem. A Hpt. a pénzügyi lízing ellenszolgáltatásként meghatározott lízingdíjat a teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részletek összegében határozza meg. Az így szabályozott kamatrész azonban tartalmában nem azonos a Hpt. értelmező rendelkezések III.7. pontjában foglalt kamattal, amely szerint a kamat az adós által a kölcsönnyújtónak, az elfogadott betét vagy az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő a betét vagy kölcsönösszeg százalékában meghatározott, időarányosan térítendő (elszámolandó) pénzösszeg, vagy egyéb hozadék. Lízingszerződésnél ugyanis a lízingbevevő nem pénzösszeget kap időleges használatra, hanem lízingtárgyat, melynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat (lízingdíjat) köteles fizetni, ezért a lízingdíj Hpt. 2. számú melléklete I.11. pontja szerinti „kamatrész” alatt ténylegesen a lízingdíj használati díj része értendő.

A lízingszerződés létrejötte szempontjából közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati részét - a Hpt. szóhasználatával: kamatrészét - miként állapítja meg, ennek során a lízingkulcsot hogyan, mi alapján kalkulálja. Figyelemmel arra, hogy a lízingszerződés kölcsönelemet is tartalmaz, nem kizárt, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részének meghatározása során olyan lízingkulcsot (lízingszorzót) alkalmazzon, amelyben valamilyen formában a lízingdíj tőkerészének kamatát is számításba veszi. Nincs akadály, hogy ez a kamatelem referencia kamatként megjelölésre kerüljön a lízingszerződésben, mint olyan tényező, amelynek változása maga után vonja lízingdíj használati díjrészének változását és ezáltal a törlesztőrészletek futamidő alatti módosulását. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a lízingszerződés jellegéből adódóan a

polgári jogi értelemben vett kamat, a szerződésnek nem, illetve nem lényeges tartalmi eleme, ezért a kamatmeghatározás hiánya a lízingszerződést nem teszi létre nem jött szerződéssé.

A perbeli lízingszerződés létrejöttéhez szükséges tartalmi elemeket rögzíti: tartalmazza az összes lízingdíj összegét, amely magában foglalja a tőketartozást és a lízingdíj használati díját. Az, hogy alperes a lízingdíj meghatározása során milyen lízingkulcsot alkalmazott, a szerződés létrejötte és érvényessége szempontjából közömbös.

Megjegyezte, hogy az egyedi lízingszerződés „mértékadó devizanem: CHF” kitétel sem kifogásolható, mert ez a szerződéses kikötés azt fejezi ki, hogy CHF alapú szerződést kötöttek a felek, amely szerződéstípus a 6/2013. PJE 2. pontjában kifejtettek szerint nem érvénytelen. A Kúria hivatkozott jogegységi határozatának 2. pontja nem kizárólag fogyasztói szerződésekre vonatkozik, ezért az jelen ügyre is irányadó.

A szerződés érvénytelenségét alaki hibára alapítottan sem találta megállapíthatónak. A peradatok nem bizonyították, hogy a lízingszerződést az alperes nevében aláíró **személy 1. neve** rendelkezett az alperes képviselőre őt feljogosító meghatalmazással, ezért eljárása álképviseletnek minősül. Álképviselet esetén a képviselt személy utólag is jóváhagyhatja az álképviselő eljárását a Ptk. 221. § (1) bekezdése szerint, és ez esetben úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű meghatalmazással járt volna el, ezért ilyen esetben a bíróság nem alkalmazhatja az érvénytelenség jogkövetkezményét. Alperes a perbeli lízingszerződést aláíró **személy 1. neve** eljárását utólag több módon is jóváhagyta. Egyfelől azzal, hogy a lízingszerződés alapján őt terhelő és ez idáig esedékessé vált kötelezettségeket teljesítette, mert a lízingtárgyat megvásárolta és azt felperes használatába adta, másrészt a per folyamán kifejezett jóváhagyó nyilatkozatot is tett. Megjegyezte, hogy a felperes által megjelölt alaki hibára legfeljebb az alperes hivatkozhatna ugyanakkor.

A felperes vitatta azt is, hogy az Üsz részévé vált az egyedi szerződésnek. A perbeli lízingszerződés nem fogyasztói szerződés, ezért a 2/2011. (XII.12.) PK vélemény 2. pontját alkalmazni nem kellett és felperest terhelte annak bizonyítása, hogy írásbeli elismerés ellenére az üzletszabályzatot nem kapta meg. Ebben a körben azonban bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Mindezek alapján a bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes és az alperes közötti lízingszerződés olyan tartalommal jött létre, hogy annak részét képezi az üzletszabályzat is.

A bíróság megállapította, a perbeli lízingszerződés nem fogyasztói szerződés, az annak részét képező általános szerződési feltételek esetleges tisztességtelensége a Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerint csak akkor állapítható meg, ha azt a lízingbevevő, perbeli esetben felperes sikeresen megtámadja. Felperes azonban a lízingszerződés általa tisztességtelennek tartott általános szerződési feltételeit a nyitva álló megtámadási határidő alatt nem támadta meg, ezért az egyes feltételek tisztességtelenségére alapított keresete nem vizsgálható.

Hivatkozott felperes arra is, hogy az alkalmazott árfolyamrész tisztességtelen kikötésnek minősül. Miután a perbeli szerződés nem fogyasztói szerződés, ezért amennyiben tisztességtelen kikötés szerepel a szerződésben, az nem semmis, hanem megtámadható feltétel a Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerint. A felperes a szerződés árfolyamrész alkalmazásáról rendelkező kikötéseit határidőben szintén nem támadta meg, ezért annak megállapítására lehetőség szintén nem volt.

Az egyedi lízingszerződés érvénytelensége tehát nem volt megállapítható, így az azt biztosító készfizető kezési szerződés érvénytelensége sem.

A felperes elszámolási igényével kapcsolatban rögzítette, miután a szerződés érvénytelensége nem volt megállapítható, ennek okán az elszámolási kérelme sem volt teljesíthető. Nem volt megállapítható meg az sem, hogy felperes teljesítette-e valamennyi szerződéses kötelezettségét, ezért a tulajdonjog bejegyzése és a törzskönyv kiadása iránti kérelmet is megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte módosított kereseti kérelmének megfelelően, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének „hatályon kívül helyezése iránt” terjesztett elő

kérelmet. Módosított kereseti kérelmének indokai alapján elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a zárt végű pénzügyi lízingszerződés létre sem jött, ezért kérte annak jogkövetkezményeként a határozat hozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítását azzal, hogy az ítéletábra kötelezze az alperest a mindenkor i jegybanki alapkamattal történő elszámolásra úgy, hogy a tartozása 2013. április 05. napján 2.664.195,- forint. Amennyiben a zárt végű pénzügyi lízingszerződés létrejött, akkor annak megállapítását kérte, hogy az érvénytelen, annak jogkövetkezményeként az ítéletábra határozat hozatalig terjedő időre nyilvánítsa azt hatályossá azzal, hogy alperest kötelezze a mindenkor i jegybanki alapkamattal történő elszámolásra, így tartozása 2013. április 5. napjával 2.664.195,- forint. Kérte annak megállapítását is, hogy az Üsz nem vált a zártvégű pénzügyi lízingszerződés részévé. Amennyiben a zártvégű pénzügyi lízingszerződés érvényesen létrejött, és az részévé vált, abban az esetben annak megállapítását kérte, hogy nem változó, fixen rögzített fizetési ütemezés alapján kötelesek elszámolni, ezért fizetési kötelezettsége 2013. április 05. napjával 3.256.656,- forint. Kérte az alperes kötelezését az Üsz-ban meghatározott mértékadó kamatlábbal CHF LIBOR, mint ügyleti kamatlábbal történő elszámolásra és annak eredményeként annak megállapítását, hogy tartozása 2013. április 5. napjával 2.059.758,- forint.

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljáró bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte, mert az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 3. § (3) bekezdését, a 206. §-át, 221. § (1) bekezdését, a bizonyítási eljárást sem folytatta le.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének perkoltséget megállapító rendelkezésének megváltoztatását kérte akként, hogy a felperest terhelő perkoltség összegét 361.895,- forintban állapítsa meg. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a részére megállapított ügyvédi képvisellel kapcsolatban felmerült perkoltséget kizárólag a Pp. 78. § (1) bekezdésére utalással állapította meg, indokolásában azonban elmulasztotta megjelölni a pertárgy értékét és azt, hogy a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet (továbbiakban: R), mely pontjai alapján jutott arra a következtetésre, hogy az ítélet rendelkező részében megjelölt összegű perkoltség illeti meg, illetőleg, hogy az tartalmazza-e az általános forgalmi adót vagy sem. Felhívta az R. 3. § (2) bekezdés a.) pontját 4/A. §-át azzal, hogy ezen jogszabályi rendelkezések a bíróság részére mérlegelési lehetőséget biztosítanak a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíjának megállapítása körében. A mérlegelés kiindulópontja a pertárgy értéke, melyet az ügyvédi munkadíjban is értékelni kell. A bírói gyakorlat szerint a mérlegelés során a perértéken felül értékelni kell az ügy bonyolultságát, a végzett ügyvédi munka mértékét, a feleknek a perben kifejtett célszerű és indokolt jogi tevékenységét és azt is, hogy annak milyen volt a munka- és időigényessége. A perbeli lízingszerződésben az összes lízingdíjat 5.699.148,- forintban határozták meg, ez a pertárgy értéke, az ennek alapulvételel az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíj összege 361.895,- forint az R. 3. § (2) bekezdés a.) pontja és 4/A. §-a alapján. Hangsúlyozta, a per a Szegedi Járásbíróságon indult, az elsőfokú eljárás során jelentős terjedelmű felperesi beadványokat tanulmányozott át, 8 db - tartalmában és terjedelmében is a felperesi előkészítő iratokhoz igazodó - érdemi beadványt szerkesztett, az ügyben tartott 7 tárgyalásból 6 tárgyaláson jelen volt. Ezeket összevetve a megállapított perkoltség mértéke indokolatlanul alacsony.

Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **nem alapos**, a csatlakozó fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az annak alapján hozott érdemi döntésével és nagyobb részt annak indokaival is az ítéletábra egyetért. Az ítéletábra a fellebbezéssel kapcsolatban az alábbiakat emeli ki.

I.)

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kereseti kérelme szerint, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére is fellebbezési kérelmet terjesztett elő.

A Pp. 235. §-a alapján a fellebbezésben elő kell adni, hogy a fellebbező fél mennyiben és milyen okból kívánja a határozat megváltoztatását. A kialakult bírói gyakorlat szerint a határozat hatályon kívül helyezése csak kivételesen, a jogszabályban rögzített esetben kérhető (Pp. 251. §, Pp. 252. § (1) bekezdés, BDT 2009/2052.). Jelen esetben megállapítható, hogy bár a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezése iránti kérelmet is előterjesztett, azonban az tartalma szerint - az eljárási hibák megjelölése mellett - az elsőfokú határozat megváltoztatására irányuló kérelmet takar, azt az ítéletábra ennek megfelelően vizsgálta.

A fellebbezésben foglaltak alapján az ítéletábrának mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú eljárásban történt-e olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú eljárás megismétlését teszi szükségessé figyelemmel az 1/2014. (VI.30.) PK véleményre is. Ennek 1. pontja szerint, lényeges eljárási szabálysértésre (Pp. 252. § (2) bekezdés) alapított hatályon kívül helyezés csak akkor indokolt, ha az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen.

A felperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti öt terhelő tájékoztatási kötelezettség ellenére a bizonyítási teherről és a bizonyítandó tényekről nem megfelelően tájékoztatta.

A bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján terhelő tájékoztatási kötelezettség a bizonyításra szoruló tényekre, bizonyítási teherre, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeire terjed ki. A felperes fellebbezésében konkrétan nem jelölte meg, hogy milyen ténykérdés tekintetében mulasztotta el az elsőfokú bíróság a tájékoztatási kötelezettségét.

Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú eljárás során egyetlen vitás ténykérdés merült fel, nevezetesen az, hogy a szerződést aláíró személy rendelkezett-e meghatalmazással vagy sem. Az alperes az eljárás során az ezzel kapcsolatos okirati bizonyítékokat csatolta, ezért azok alapján jogkérdés volt annak eldöntése, hogy a felperes megalapozottan hivatkozott-e az alaki hibára, illetve a szerződést aláíró személy képviseleti jogosultságának hiányára, mint semmisségi okra. Nem volt olyan további ténykérdés, amelynek kapcsán a bizonyítási kötelezettségről az elsőfokú bíróságnak a feleket tájékoztatnia kellett, így e tekintetben mulasztás nem terhelheti.

A Pp. 3. § (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához kötve nincs. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. E jogszabályi rendelkezés alapján, tehát a bíróság dönt arról, hogy az ügyben bizonyítandó releváns tények mennyiben indokolják a fél által indítványozott bizonyítás elrendelését. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően szabadon dönthetett arról, hogy a felek által felajánlott bizonyítás lefolytatását szükségesnek ítéli-e.

Mindezekre tekintettel nem állapítható meg olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely akadályát képezné az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának és az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná.

II.)

Téves a felperesnek az az álláspontja, hogy a perbeli lízingszerződés - a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) a szerződéskötés időpontjában hatályos 210. § (2) bekezdésében előírt kötelező tartalmi elemek egyértelmű meghatározásának hiánya miatt - létre nem jött szerződés. E körben az ítéletábra az elsőfokú bíróság

jogi indokolásában kifejtettekkel egyetért. A lízingszerződésnél a lízingbevevő nem pénzüsszeget kap időleges használatba, hanem a lízingtárgyat, amelynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat (lízingdíjat) köteles fizetni.

A jelen lízingszerződés, miután az összes lízingdíj összegét tartalmazza, mely magában foglalja a lízingtárgy értékével egyező tőketartozást és a lízingtárgy használati díját, a szerződés lényegi tartalmi elemét ezzel magában foglalja. Mivel a lízingszerződés jellegéből adódóan a polgári jogi értelemben vett kamat a szerződésnek nem tartalmi eleme, ezért a kamat meghatározás hiánya a viszterhes szerződések esetén nem teszi a szerződést létre nem jött megállapodássá.

A lízingszerződés létrejött, érvényessége szempontjából közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részét (kamatrészét) hogyan állapítja meg. Nem kizárt, hogy lízingkulcsot alkalmazzon, de az sem kizárt, hogy ez a kamatelem referenciakamatot és esetleg kamatfelárat tartalmazzon.

Nem szükséges, hogy a felek megállapodása kiterjedjen a lízingdíj egyes összetevőinek részletezésére, illetve, hogy írásba foglalt szerződésükben összecszerűen rögzítsék a lízingdíj miként oszlik meg a tőkerészre és használati díjra, illetve - a Hpt. szóhasználatára szerint - a kamatrészre. Kétségtelen, hogy a Hpt. 2. számú melléklete értelmező rendelkezései I.11.d. pontja szerint a felek a szerződésben kikötik a lízingdíj tőkerészét - amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyontértékű jog, szerződés szerinti árával azonos -, valamint kamatrészét, és a törlesztésének ütemezését, a lízingdíj részletezésének elmaradásához a semmisség jogkövetkezményét azonban nem fűzi. Mindezek alapján téves a felperesnek az az álláspontja, hogy a tőke- és kamatrész szerződésben való feltüntetésének hiánya miatt a perbeli szerződés nem minősül sem lízingszerződésnek, sem pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésnek, ezért a Hpt. 4. § (3) bekezdésébe ütközik, és ez okból semmis.

A Kúria a deviza-alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdések tárgyában kiadott 6/2013. számú Polgári Jogegységi határozata 1. pontjában valóban rögzítette, hogy a deviza-alapú hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződések (a továbbiakban: deviza-alapú kölcsönszerződés) devizaszerződések. Ez a jogegységi határozat azonban nem értelmezhető a felperes által megjelölt módon, a különböző, felsorolt szerződési típusokat a jogegységi határozat sem kívánta azonosnak tekinteni, ezzel a lízingszerződés nem vált kölcsönszerződéssé. Az új Ptk. hatályba lépését megelőzően a hitel, kölcsön, mint szerződéstípus a régi Ptk-ban szerepelt, a lízingszerződés nem, azonban ez a szerződéstípus a gazdasági életben elterjedt, fogalmát a Hpt. tartalmazta. (Ezt követően az új Ptk. már kifejezetten önálló szerződéstípusként is megjelöli a lízingszerződéseket.) Mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt, a lízingszerződés magába foglal adásvételi, pénzkötelmi és használati kötelmi tényállási elemeket is, ezért a jogegységi határozat meghozatalakor a pénzügyi lízingszerződés pénzkötelmi elemét kiemelve sorolták be a deviza-alapú kölcsönszerződések csoportjába, és ebben az esetben a deviza-alapú szerződésekkel kapcsolatos elszámolás szabályaira kívántak egységes iránymutatást adni. Ez sem teszi megállapíthatóvá tehát azt, hogy a pénzügyi lízingszerződésnek lényeges tartalmi eleme a kamat meghatározása.

III.)

Az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróságnak a szerződés alaki hibára alapított érvénytelenséggel kapcsolatos álláspontját. A perben nem volt vitás, hogy a felperes az alperessel pénzügyi lízingszerződést kívánt kötni, mely pénzügyi szolgáltatásnak minősül a Hpt. 3. § (1) bekezdés d.) pontja szerint és ezt a szerződést a Hpt. 210. § (1) bekezdése szerint csak írásban köthették meg a felek érvényesen. Ha a törvény egy megállapodás írásba foglalását kívánja meg, a Ptk. 217. § (1)

bekezdése értelmében az alakiség megsértésével kötött szerződés semmis. Lényeges ugyanakkor, hogy a Hpt. a szerződés írásba foglalásán túl további megszorító előírást nem tartalmaz, így az írásbeliség, mint alaki követelmény teljesüléséhez elegendő az egyszerű okirati forma, azaz nem érvényességi kellék a szerződés közokiratba (Pp. 195. § (1) bekezdés) vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba (Pp. 196. § (1) bekezdés) foglalása (BDT 2001/496.).

Az aláírás szempontjából az egyszerű okirati forma - ebből következően az írásbeliség - követelményét kielégíti, ha a gazdasági társaság jognyilatkozatát tartalmazó okiratból egyértelműen megállapítható, hogy a képviselő - még ha aláírása nem is tekinthető cégszerűnek - a szerződést a cég képviseletében eljárva, tehát nem saját nevében írta alá (BDT 2014/3175.).

A régi Ptk. a jogszabályban előírt, vagy a felek megállapodásában kikötött írásbeli alak formai és tartalmi elemeit részletesen nem határozza meg, csupán azt írja elő, hogy legalább a szerződés lényeges tartalmát rögzítse az okirat. Megfelelő iránymutatást ad ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) az ingatlan-átruházási szerződés érvényességéről szóló, de más ügyekre is megfelelően alkalmazandó XXV. számú Polgári Elvi Döntése az írásbeli alakról. E szerint az írásbeliség követelménye szempontjából a szerződés érvényes létrejöttéhez szükséges és egyben elegendő, ha a szerződésről készült okirat tartalmazza a felek személyének megjelölését, a szerződés lényeges tartalmi elemeit és a felek, illetve - amennyiben képviselőjük útján kötnek szerződést (Ptk. 219. § (1) bekezdés) - képviselőjük aláírását. Perbeli esetben az említett feltételek teljesültek, a jogszabályi követelményeknek megfelelő írásba foglalás megtörtént. A perbeli lízingszerződés tartalmazza a szerződő felek megnevezését, a szerződés lényeges tartalmi elemeit, továbbá mind a felperes, mind az alperes képviselőinek aláírását is.

A perbeli jogvita során valójában abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a szerződéskötéskor az alperes képviseletében eljáró személy rendelkezett-e képviseleti joggal, illetve az általa alkalmazott aláírási forma szenved-e a szerződés érvényességére kiható alaki hibában.

Az írásbeliséghez kötött és képviselő közreműködésével létrejött szerződés a képviselő útján eljáró szerződő fél aláírása szempontjából alakilag érvényes, ha a szerződést tartalmazó okiratból kitűnik, hogy a megállapodást ténylegesen aláíró természetes személy nem a saját nevében, hanem az okiratban megjelölt szerződő fél nevében és képviseletében jár el. Szükség esetén az aláíró természetes személy képviseletre jogosultságának igazolása során vizsgálándó, hogy a képviseleti jogát kitől, milyen formában származtatja, nem szükséges azonban, hogy a képviseleti jogosultság keletkezésének láncolata magából a képviselő által kötött szerződést tartalmazó okiratból kiderüljön (BDT 2014/3133. döntés).

Jelen esetben az okiratból megállapítható, hogy **személy 1. neve** nem a saját nevében kötött szerződést, hanem az alperes képviseletében járt el.

A felperes hivatkozott arra, hogy két személynek kellett volna a szerződést aláírni az alperes nevében. A jelen ügyben alkalmazandó régi Ptk. 222. §-a értelmében képviseleti jogot - a törvényen, a hatósági rendelkezésen és az alapszabályon alapuló képviseleten felül - a képviselőhöz, a másik félhez vagy az érdekelt hatósághoz intézett nyilatkozattal (meghatalmazás) lehet létesíteni. Jogi személy képviselete esetén a cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 8. §-ának és a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29. § (3) bekezdésének cégjegyzési jogra - azaz a cég nevében történő írásbeli képviseletre és az aláírás formájára - vonatkozó rendelkezései a törvényen és az alapszabályon alapuló szervezeti képviseletre irányadóak. A meghatalmazáson alapuló ügyleti képviseleti jog szempontjából annyiban van jelentőségük, hogy az ügyleti képviselő részére a cég képviseletének ellátására feljogosító írásbeli meghatalmazást a cég szervezeti képviselői adhatnak, ha a Ctv. és Gt. cégjegyzékre vonatkozó szabályainak betartása mellett. Törvény, vagy a képviselt cég alapszabálya, sőt akár a cég legfőbb szervének konkrét ügyben hozott határozata előírhatja, hogy az együttes cégjegyzésre jogosult szervezeti képviselők csak együttesen gyakorolható képviseleti jogra szóló meghatalmazást adhatnak harmadik személyek részére. Ilyen rendelkezés hiányában azonban a

szervezeti képviselők által adott meghatalmazás alapján a meghatalmazott önállóan, önálló aláírási joggal képviselheti az adott céget.

Jelen esetben a képviseleti jog tekintetében a felperes Hpt. 47. § (2) bekezdésére is hivatkozott. A Hpt. szerződéskötés időpontjában hatályos 47. § (2) bekezdése valóban tartalmazott az üzleti képviseletre is irányadó korlátozást annak kimondásával, hogy a pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségvállalásra előírt együttes aláírási jog csak együttes aláírási jogként ruházható át. A Hpt-nek ez a rendelkezése azonban csak a hitelintézetekre vonatkozik, az alperes viszont nem hitelintézet, hanem pénzügyi vállalkozás. Ezért az alperesre e szabály nem alkalmazható.

Jelen esetben az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a peradatok nem bizonyították, hogy a lízingszerződést az alperes nevében aláíró **személy 1. neve** rendelkezett az alperes képviseletére őt feljogosító meghatalmazással, mert bár **X... Kft.** alkalmazottja volt, mely **Kft.** az alperes megbízottjaként eljárhatott, azonban a csatolt iratok nem támasztják alá azt, hogy az alperes képviseletére munkaszerződés vagy meghatalmazás alapján a szerződést aláíró **személy 1. neve** is jogosult volt. Helyesen állapította meg azonban azt az elsőfokú bíróság, ha nem bizonyított, hogy a szerződést a pénzügyi intézmény nevében aláíró természetes személy rendelkezett képviseleti jogosultsággal, akkor álképviselőnek minősül. Álképviselő esetén viszont a képviselt személy utólag is jóváhagyhatja az álképviselő eljárását, ez esetben azt úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű meghatalmazással járt volna el (Ptk. 221. § (1) bekezdés, BH 1993/181., BH 1994/501.). Jelen esetben az alperes az álképviselő eljárását több ízben is jóváhagyta, elsőként azzal, hogy a létrejött megállapodás alapján teljesített, majd utóbb írásbeli jóváhagyásra is sor került.

Helyesen utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a szerződésnek a felperes által megjelölt alaki hibájára legfeljebb az alperes hivatkozhatna. Az alperes képviseletében eljáró személy képviseleti jogosultságának esetleges hiánya a felperes számára semmiféle hátrányt nem jelentett, maga sem hivatkozott arra, hogy az alperessel nem kötött volna szerződést vagy azt más tartalommal kötötte volna meg, ha olyan személy járt volna el az alperes képviseletében, aki rendelkezett képviseleti joggal. Tény, hogy az alperes a maga részéről lízingszerződést az esetleges szolgáltatás tekintetében teljesítette, a felperes a lízingtárgyakat átvette. Egyértelmű, hogy az alaki hibára történő hivatkozással azt kívánta a felperes elérni, hogy szabaduljon a szerződések alapján őt terhelő kötelezettségek teljesítése alól, ez pedig sérti a rendeltetésszerű és jóhiszemű joggyakorlás Ptk. 4. § (1) és (5) bekezdése szerinti követelményét.

A felperes hivatkozása szerint a perbeli szerződések azért is érvénytelenek, mert a **X... Kft.** nem rendelkezett PSZÁF engedéllyel ahhoz, hogy a pénzügyi szolgáltatás teljesítésére irányuló ügynöki tevékenységet végezzen. A Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 12. pontja a pénzügyi szolgáltatás közvetítésére irányuló ügynöki tevékenységnek két formáját különböztette meg azzal, hogy az a.) alpont szerinti ügynöki tevékenység végzését a felügyelet engedélyéhez kötötte, míg a b.) alpont szerinti minősülő ügynöki tevékenység kapcsán csupán bejelentési kötelezettséget írt elő (Hpt. 3. § (9) bekezdés). Az ítéletábra szükségtelennek találta annak vizsgálatát, hogy a perbeli szerződések megkötésénél eljáró **X... Kft.** milyen típusú ügynöki tevékenységet végzett az alperes számára és ehhez képest ez a tevékenység bejelentési vagy engedélyezési kötelezettség alá esett. A Ptk. 200. § (2) bekezdése szerint ugyanis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, semmis, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A következetes bírói gyakorlat szerint a más jogági szabályokat sértő szerződés a polgári jogi szempontjából akkor érvénytelen, ha a más jogági törvény kifejezetten rögzíti, hogy az adott jogi norma megsértése egyúttal a szerződés érvénytelenségét is okozza, vagy ha ez a törvény értelmezéséből, az összes körülményből nyilvánvaló módon megállapítható (eBDT 2006/1450., eBDT 2000/97.). A Hpt. sem a felügyelet részére történő bejelentést, sem a felügyelet engedélyének hiányában végzett ügynöki tevékenység keretében kötött

polgári jogi szerződéshez a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi, ezért a bejelentés, vagy az engedélykérés elmulasztása legfeljebb felügyeleti intézkedést vonhat maga után, de nem eredményezi az alperes által kötött szerződés érvénytelenségét.

Téves az a felperesi álláspont is, mely szerint a lízingszerződés semmisségét eredményezi, hogy az alperes nem tájékoztatta őt az árfolyamváltozás lehetőségéről, és annak a törlesztőrészletre, illetve a visszafizetendő tőkeösszegre gyakorolt hatásáról. A Hpt. 203. § (6) bekezdése az árfolyamváltozásból eredő kockázatról történő tájékoztatást a lakossági ügyfelek tekintetében írta elő a pénzügyi intézmények számára, a felperes azonban nem minősül lakossági ügyfélnek. Ezen túl, amint arra a Kúria is rámutatott a 6/2013. PJE határozat 3. pontjához fűzött indokolásában, a tájékoztatási kötelezettség még a lakossági ügyfelek esetében sem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére. Kiemelendő továbbá, hogy a nem fogyasztói, illetve a fogyasztási szerződésnek nem minősülő hitelügyletek esetén nemcsak a szerződés általános feltételeit meghatározó pénzügyi intézmény, hanem az adós is a gazdasági, üzleti élet professzionális résztvevőjének tekintendő, akivel szemben fokozott elvárás a szerződés feltételeinek szerződéskötést megelőző gondos áttanulmányozása, a szerződésből eredő kockázatok elemzése. A perbeli lízingszerződés esetén az „egyedi szerződésben” rögzített mértékadó devizanem a CHF kitétel már felismerhetővé tette a gazdasági tevékenysége körében szerződő felperes számára, hogy deviza-alapú lízingszerződést köt alperessel, és miután ez a szerződési konstrukció a szerződéskötés idején már széles körben alkalmazott volt a pénzügyi piacon, módjában állt tájékozódnia annak lényegéről, az azzal járó előnyökről és az abban rejlő kockázatokról. Emellett az üzletszabályzat rendelkezései alapján is képes lehetett értékelni az árfolyam-változás ránézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit.

IV.)

Helyes az elsőfokú bíróság döntése arra vonatkozóan is, hogy nem találta megállapíthatónak azt, hogy az egyedi szerződésben megjelölt üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé. A felperes maga sem állította, hogy az üzletszabályzatot nem kapta meg, csupán arra hivatkozott, hogy a szerződés aláírása előtt nem állt módjában azt áttanulmányozni. Ez az érvelése nem fogadható el. A rövid terjedelmű, néhány perc alatt elolvasható és értelmezhető egyedi szerződésben jól láthatóan, érthetően került rögzítésre, hogy a szerződés részét képezik az ott megjelölt üzletszabályzat rendelkezései. A felperes a gazdasági, üzleti élet professzionális résztvevője, akitől elvárható, hogy a gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó szerződéseinek megkötése során kellő megfontoltsággal járjon el, üzleti partnerei szerződési ajánlatait gondosan tanulmányozza át, mérje fel az ügyletkötésben rejlő kockázatokat, mérlegelje a szerződéssel járó előnyöket és hátrányokat, végezzen gazdasági számításokat az általa igényelt szolgáltatás és a részéről teljesítendő ellenszolgáltatás összevetésével. Adott esetben - szükség esetén - szakember véleményének kikérését követően döntsön üzleti partnere szerződési ajánlatának elfogadásáról. Az, hogy a felperes nem tudott, vagy nem kívánt időt szánni az üzletszabályzat áttanulmányozására a szerződés megkötését megelőzően, nem változtat azon a tényen, hogy az üzletszabályzatot megkapta a szerződéskötéskor, ezt egyébként az üzletszabályzat egyes oldalainak aláírásával is tanúsította. Ezért módjában állt azok tartalmát megismerni, és miután teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatával elfogadta az üzletszabályzatot, az azokban feltüntetett általános szerződési feltételek a szerződés részévé váltak (Ptk. 205/B. § (1) bekezdés).

Nem fogadta el az ítéletábra a felperes azon érvelését sem, miszerint az üzletszabályzat azon rendelkezései, melyek az árfolyamrész alkalmazására és a visszafizetési kötelezettség árfolyam

változás függvényében történő módosulására vonatkoznak, eltérnek a szokásos szerződési gyakorlattól és miután ezekről az alperes nem adott külön figyelmeztető tájékoztatást, ezeket a rendelkezéseket nem fogadta el kifejezetten, ezért azok a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése szerint nem váltak a szerződés részévé. Köztudomású ugyanis, hogy a deviza-alapú hitelügyletek (ideértve a pénzügyi lízingszerződéseket is) hazánkban már az ezredforduló táján megjelentek, majd 2004. évtől a hazai pénzügyi intézmények többségének kölcsön- és hitelkínálatában általánossá vált a deviza-alapú konstrukció, amit jelez az a körülmény is, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény miniszteri indoklása szerint 2014. nyarán még több, mint 500.000 ilyen típusú szerződés létezett. Ez azt jelenti, hogy a perbeli üzletszabályzatok felperes által kifogásolt általános szerződési feltételei megfeleltek a pénzpiacra kialakult üzleti gyakorlatnak, nem tértek el a szokásos szerződési gyakorlattól, így külön figyelemfelhívó tájékoztatás és kifejezett felperesi elfogadó nyilatkozat nélkül is a szerződés részévé váltak.

V.)

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli nem fogyasztói szerződés egyes kikötéseinek tisztességtelensége nem semmisségi, hanem megtámadási kifogással támadhatóak (egyoldalú kamat-, díj-, költségemelés; árfolyamrész kikötés), mellyel kapcsolatos megtámadási határidőt a felperes elmulasztotta. A régi Ptk. 236. § (1) bekezdése szerint az egy éves elévülési határidő a Ptk. 236. § (1) bekezdés c.) pontja szerint részletekben történő teljesítésnél az első teljesítéskor kezdődik.

VI.)

Mivel a felperes kereseti kérelme alapján a szerződés létre nem jött, érvénytelensége, az egyes szerződési feltételek tisztességtelensége folytán részleges érvénytelensége nem volt megállapítható, így az érvénytelenség jogkövetkezménye sem volt alkalmazható, ezért nem volt helye az alperes elszámolásra kötelezésének sem.

VII.)

A felperes ötödleges fellebbezésében fenntartotta azt a módosított keresete szerinti kérelmét, mely alapján kérte az alperesnek az üzletszabályzatban megadott mértékadó kamatlábbal „CHF Libor”, mint ügyleti kamatlábbal történő elszámolásra kötelezését. Ezt arra alapította, hogy ha a szerződés érvényes, annak alapján az őt terhelő fizetési kötelezettség a lízingdíj tőke része, azaz a lízingtárgyak beszerzési árának megfelelő összeg és annak a CHF LIBOR kamatának megfelelő mértékű ügyleti kamata. A fentebb már kifejtettek szerint azonban a lízingdíj nem egyenlő a lízingtárgy beszerzési ára CHF LIBOR kamatának megfelelő mértékű ügyleti kamattal növelt összegével, ezért a felperes által kért tartalmú elszámolás nem felel meg a szerződés rendelkezéseinek, következésképpen annak elvégzésére alperes nem kötelezhető.

Nem alapos továbbá a felperes nem változó, fix összegű kamattal történő elszámolása való hivatkozása sem. A szerződés 7. pontja tartalmazza a felperes fizetési kötelezettségét (összlízingdíj: 5.699.148,- forint), ezen kívül erre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz a szerződés 6. pontja, abban havi fix deviza-alapú finanszírozás került megjelölésre. E szerződéses rendelkezés világosan és egyértelműen tartalmazza, hogy az árfolyamváltozás, kamatváltozás esetén a futamidő - azonos törlesztőrészletek mellett - meghosszabbodik. Amennyiben az árfolyamok a lízingbevevőnek kedvezőbben változnak meg a futamidő alatt, akkor a szerződés lezárása után a visszajáró árfolyamváltozást az alperes visszautalja a lízingbevevőnek. Az alperes helyes hivatkozása szerint

tehát a szerződés 6. pontja a kamatváltozás és az árfolyamváltozás elszámolási módját rögzítette. Az üzletszabályzat pontosan tartalmazza a referencia kamatláb fogalmát (II/A/1/c. pontban LIBOR-ként, a referencia kamatláb nyilvános közzétételének helyét, a referencia kamatláb hatályos referencia értékét (II/a/3.), a referencia kamatláb változásából eredő kamatváltozás érvényesítésére vonatkozó jogosultságot, a kamatváltozás érvényesítésének gyakoriságát, a kamatváltozás megfizetésére vonatkozó kötelezettséget (IV/1/b. pont). Az üzletszabályzat szerint a felperes által forintban teljesítendő törlesztőrészletekre az alperes a mértékadó árfolyam - a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi szerződés létrejötte napján - és a törlesztőrészlet esedékessége napján aktuális deviza eladási árfolyam eltérés esetén árfolyamkülönbséget érvényesít (üzletszabályzat I/8., I/13., I/16., I/17., I/19., III/3., IV/1/b. pontjai).

Az üzletszabályzat tehát pontosan meghatározta a mértékadó devizanem fogalmát, a mértékadó árfolyamot, az árfolyamváltozás kiszámításának képletét.

Az üzletszabályzat IX. fejezete a havi fix konstrukcióra vonatkozóan tartalmaz speciális rendelkezéseket. Mindebből megállapítható, hogy téves a felperes hivatkozása, hogy kizárólag a szerződés 7. pontja tartalmazza a fizetési kötelezettségét.

Ez az elszámolási mód sem felel meg a szerződés rendelkezéseinek, ezért ezen elszámolásra alapított kereseti kérelem is alaptalan.

Mivel a felperes elszámolása szerint is tartozása áll fenn az alperessel szemben, ezért a törzskönyv kiadása iránti kereseti kérelme sem alapos, az idő előtti.

VIII.)

Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte a részére megítélt elsőfokú perköltség felemelését.

Helyesen hivatkozott csatlakozó fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú perköltségként felmerült ügyvédi munkadíjat egyfelől a pertárgy értéke és annak alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet alapján kell megállapítani. Jelen esetben a perbeli lízingszerződésben megjelölt összes lízingdíj, azaz 5.699.148,- forint volt a pertárgy értéke, melynek alapulvételével az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíj összege az R. 3. § (2) bekezdés a.) pontja és 4/A. § (1) bekezdése alapján 361.895,- forint. Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perköltség összegét túlzottan alacsony összegben állapította meg a pertárgy értékéhez mérten nem kellő súllyal értékelte azt sem, hogy az alperes az ügyben tartott tárgyalásokon - egy kivételével - megjelent, a felperes részletes és nagy terjedelmű előkészítő irataira hasonló terjedelmű és részletes jogi okfejtést tartalmazó beadványokat terjesztett elő. Másrészt értékelendő az is, hogy a devizaszerződésekkel kapcsolatos perekben az alperes már kialakult állásponttal rendelkezik, melyeket jelen ügyben is fenntartott. Ezek együttes mérlegelésével az ítélet tábla az elsőfokú perköltség összegét 150.000,- forintra emelte fel.

Az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú eljárásban a felperest illetékfeljegyzési jog illette meg, ezért a kereseti eljárási illetéket nem róta le, annak viseléséről az elsőfokú bíróság azonban ítéletében nem rendelkezett. Miután az állam javára járó költségekről hivatalból kell rendelkezni, ezért az ítélet tábla a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján hivatalból eljárva az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére a pereszes felperest kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 15. § (1) bekezdése alapján.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben - a perköltségre kiterjedően - a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, mely a perértékhez képest a másodfokú eljárásban kifejtett munka mennyiségéhez igazodó - mérsékelt összegű - ügyvédi munkadíjat és a csatlakozó fellebbezésre lerótt fellebbezési eljárási illeték (5.000,- forint) összegét is foglalja magába az R. 3. § (2), (5), (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján.

A feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az illetékekről szóló 1994. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján ugyancsak a pervesztes felperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Szeged, 2016. február 4. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k. Béri András s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő